

Силабус курсу Вступ до психолінгвістики

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Англійська мова і література)»
Компонент освітньої програми: вибіркова дисципліна
Рік підготовки – 2, семестр – 3
Кількість кредитів – 3
Мова викладання: англійська
Дні занять: згідно з розкладом
Консультації: згідно з розкладом

Керівник курсу

д. пед. н., проф. **Задорожна Ірина Павлівна**

Контактна інформація

irynazadorozhnai@gmail.com +380679508709

Опис дисципліни

Мета дисципліни «Вступ до психолінгвістики» – ознайомити магістрантів із сучасними концепціями мовленнєвої діяльності, допомогти усвідомити роль знань з психолінгвістики в підвищенні культури усного й писемного спілкування, в удосконаленні методичної компетентності майбутніх викладачів, осмислити місце відомостей про психологічні закономірності мовленнєвого спілкування та оволодіння іноземними мовами в системі фахової підготовки філолога.

Завдання вивчення дисципліни – з'ясування і засвоєння основних понять і категорій психолінгвістики, усвідомлення процесів оволодіння рідною мовою, першою та другою іноземними мовами, розуміння психолінгвістичних особливостей навчання іноземної мови різних вікових груп, доцільності застосування різних методів залежно від умов навчання.

Вивчення психолінгвістики тісно пов'язано з курсом методики викладання іноземних мов.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль I. First-Language Learning			
2/-	Тема 1. Psycholinguistics as a science	Знати основні поняття психолінгвістики, розуміти коло питань, які досліджує психолінгвістика.	Питання для обговорення
2/2	Тема 2. How children learn the language	Знати та усвідомлювати психолінгвістичні особливості засвоєння дітьми рідної мови, етапи і механізми засвоєння, роль мисленнєвих процесів.	Питання для обговорення

4/2	Тема 3. The critical age issue for language learning	Знати теоретичне та експериментальне підґрунтя висновків щодо критичного віку для оволодіння мовою, усвідомлювати факт, що мовлення є людським феноменом.	Питання для обговорення
Змістовий модуль 2. Foreign language learning			
4/2	Тема 4. Children vs adults in second language learning	Знати та вміти аналізувати психолінгвістичні фактори оволодіння другою іноземною мовою, соціальні фактори, які впливають на вивчення другої іноземної мови, знати підходи до трактування критичного періоду до вивчення другої іноземної мови та усвідомлювати їх наукове підґрунтя.	Питання для обговорення, презентації
4/2	Тема 5. Second language teaching methods	Знати основні характеристики традиційних методів (граматико-перекладного, прямого, природнього, аудіолінгвального), методів, які з'явилися і зникли (сугестопедія, мовчазний метод тощо), сучасних методів (комунікативного, повної фізичної реакції, навчання з використанням інформаційно-комунікаційних технологій тощо) та аналізувати їхні сильні та слабкі сторони, лінгвістичні та психологічні передумови виникнення, вміти обґрунтовувати необхідність вибору певних методів.	Питання для обговорення, презентації, кейси
4/2	Тема 6. Psycholinguistic peculiarities of L3 learning	Знати психолінгвістичні особливості формування іншомовної компетентності з другої іноземної мови, фактори, які впливають на процес оволодіння мовою, сутність інтерференції та переносу, можливості використання переносу та запобігання інтерференції.	Питання для обговорення, презентації, кейси

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК1	Здатність здійснювати аналіз, синтез, узагальнення та оцінювання ситуації чи завдання з метою виявлення шляхів розв'язання суперечливих проблем, уміння чітко встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.
ЗК2	Здатність здійснювати наукові дослідження в галузях лінгвістики, літературознавства та методики навчання іноземних мов.
ФК1	Здатність використовувати теоретичні знання, навички, вміння з педагогіки і психології, філологічних наук і методики навчання іноземних мов для вирішення професійних завдань.
ФК12	Здатність орієнтуватись в основних тенденціях розвитку іншомовної освіти у

	навчальних закладах, прогнозувати й проектувати педагогічну діяльність.
	Програмні результати навчання
ПРН6	Знання актуальних проблем сучасної іноземної філології та літературознавства, здатність аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрямки і школи в лінгвістиці та літературознавстві, застосовувати отримані знання у професійній діяльності.
ПРН7	Здатність критично аналізувати нову інформацію, отриману з різних джерел, використовувати засвоєні теоретичні знання при вирішенні професійних завдань, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для ефективної організації навчального процесу.
ПРН11	Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень з методики навчання іноземних мов і філології, використовувати у власних дослідженнях та професійній діяльності сучасні інформаційні та інноваційні технології, створювати академічні тексти та презентувати результати власного дослідження.
ПРН16	Здатність розуміти і поділяти цінності академічної доброчесності, усвідомлювати ризики, пов'язані з недоброчесною академічною поведінкою, діяти у навчальних і професійних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики, розпізнавати академічну недоброчесність і давати їй належну оцінку.

Літературні джерела

1. Засекіна Л.В., Засекін С.В. Вступ до психолінгвістики'. Навчальний посібник. Острого: Видавництво Національного університету "Острозька академія", 2002. 168 с.
2. Cenoz J. English in Europe: The Acquisition of a Third Language. Clevedon, UK: Multilingual Matters, 2000. 271 p.
3. Cenoz J. The Effect of Linguistic Distance, L2 Status and Age on Cross-Linguistic Influence in Third Language Acquisition. *Cross-linguistic Influence in Third Language Acquisition: Psycholinguistic Perspectives* / ed. by J. Cenoz, B. Hufeisen, U. Jessner. Clevedon, UK : Multilingual Matters, 2001. P. 8–20.
4. Cenoz J., Hufeisen B., Jessner U. Why Investigate the Multilingual Lexicon? *The Multilingual Lexicon* / ed. by J. Cenoz, B. Hufeisen, U. Jessner. Dordrecht : Kluwer Academic Publishers, 2003. P. 1–9.
5. Cross-linguistic influences in multilingual language acquisition / Danuta Gabryś-Barker, editor. Heidelberg ; New York : Springer, 2012. 197 p.
6. De Angelis G. The Acquisition of Languages beyond the L2: psycholinguistic perspectives. *Rassegna Italiana di Linguistica Applicata*. 2005. Vol. 2–3. P. 397–409.
7. De Angelis G. The development of psycholinguistic research on crosslinguistic influence. *The Exploration of Multilingualism: Development of research on L3, multilingualism and multiple language acquisition* / ed. by Aronin L., Hufeisen B. AILA Applied Linguistic Series. 2009. Vol. 6. pp. 63 – 77.
8. De Angelis G. Third or Additional Language Acquisition. Clevedon, UK: Multilingual Matters, 2007. 152 p.
9. De Bot K. The Multilingual Lexicon: Modelling selection and control. *International Journal of Multilingualism*. 2004. No 1. P. 17–32.
10. Dewaele J. Activation or Inhibition? The interaction of L1, L2 and L3 on the language mode continuum. *Cross-linguistic Influence in Third Language Acquisition: Psycholinguistic Perspectives* / ed. by J. Cenoz, B. Hufeisen, U. Jessner. Clevedon, UK: Multilingual Matters, 2001. P. 69–89.

11. Fernandes E. M., Cairns H. S. *Fundamentals of Psycholinguistics*. Wiley-Blackwell, 2007. 332 p.
12. Odlin T. *Language Transfer: Cross-Linguistic Influence in Language Learning*. Cambridge, Cambridge University Press, 1989. 210 p.
13. Ringbom H., Jarvis S. The Importance of Cross-Linguistic Similarity in Foreign Language Learning. *The Handbook of Language Teaching* / eds M. H. Long, C. J. Doughty. Oxford : Wiley-Blackwell, 2009. PP. 106 118.
14. Steinberg D. D., Sciarini N. V. *An Introduction to Psycholinguistics*. Pearson Education Limited 1993, 2006. 2nd edition. 329 p.
15. *Third language acquisition in adulthood* / ed. by J. Cabrelli Amaro, S. Flynn, J. Rothman. Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins Pub. Co., 2012. 312 p.

Політика оцінювання

- Політика щодо речення та перекладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10% від оцінки). Перекладання модулів і тем відбувається за наявності підтверджених поважних причин (наприклад, довідка від лікаря).
- Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, у середовищі MOODLE).
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-3) усне опитування, презентації, кейси	30
Тема 1	5
Тема 2	5
Тема 3	20
Модуль 2 (теми 4-6) усне опитування, презентації, кейси	40
Тема 4	10
Тема 5	10
Тема 6	20
ІНДЗ	10
Залік – підсумковий тест (або комплексне проєктне завдання)	20
Всього	100

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складанн
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом